

Visitation - uddannelseshjælpsmodtagere

Denne skrivelse har til formål at give et overblik over de nye visitationsgrupper og visitationsprocessen, som skal foretages i kommunerne. Skrivelsen erstatter tidligere udsendt skrivelse nr. 9568 af den 30. september 2013.

Visitation af unge uddannelseshjælpsmodtagere

Uddannelseshjælpsmodtagere er unge under 30 år uden en erhvervskompetencegivende uddannelse. Det vil sige unge, der ikke har gennemført en erhvervsuddannelse, en erhvervsgrunduddannelse (egu) eller en videregående uddannelse.

Uddannelseshjælpsmodtagere er en sammensat gruppe med forskellige behov og forudsætninger. De har derfor behov for en målrettet og individuel indsats, der kan give hver enkelt de bedste muligheder for at påbegynde og gennemføre en uddannelse.

Hvis der ikke fra starten sker en grundig afdækning og vurdering af de unges uddannelsespotentialer, er der risiko for, at de unge ikke får den rigtige indsats og derfor får en længere vej til at gennemføre ordinær uddannelse.

Derfor skal der foretages en tidlig og grundig visitation af uddannelseshjælpsmodtagere, som skal danne udgangspunkt for den videre indsats. Som udgangspunkt sker den endelige visitation efter en visitationsperiode på tre måneder.

De nye visitationsgrupper

Visitationen af unge under 30 år uden en uddannelse skal baseres på en samlet vurdering af den unges uddannelsesmæssige ressourcer, kompetencer og udviklingsmuligheder. På baggrund af disse vurderes den unges konkrete uddannelsesparathed. Kommunen skal indplacere den unge som **uddannelsesparat** eller **aktivtetsparat**. I udgangspunktet mødes alle unge som uddannelsesparate.

Faktaboks 1: De nye visitationsgrupper for uddannelseshjælpsmodtagere

Åbenlyst uddannelsesparat

En ung, der ved den første visitationssamtale vurderes ikke at have nogen barrierer - og som derfor ikke har behov for hjælp og støtte - i forhold til at starte på en uddannelse og gennemføre denne på ordinære vilkår.

Uddannelsesparat

En ung, der vurderes – med den rette støtte og aktive indsats – at kunne påbegynde en uddannelse inden for ca. 1 år og gennemføre denne uddannelse på ordinære vilkår.

Aktivitetsparat

En ung, der ikke vurderes at være uddannelsesparat, fordi vedkommende har problemer af faglig, social og/eller helbredsmæssig karakter. Aktivitetsparate unge har behov for ekstra støtte og hjælp i længere tid end ca. 1 år, inden de kan påbegynde en uddannelse, som de kan gennemføre på almindelige vilkår.

I vurderingen af den unges uddannelsesparathed skal kommunen inddrage en række faktorer, der har betydning for sandsynligheden for, at den unge gennemfører en uddannelse.

Faktaboks 2: Faktorer, der kan have betydning for sandsynligheden for, at en ung gennemfører en uddannelse

Motivation i forhold til uddannelse, fx

Den unges generelle trivsel

Den unges selvtilid og selvværd

Den unges forventninger, hvor ser den unge sig selv i den kommende tid

Social baggrund

Forældrenes engagement i den unge

Forældrenes uddannelsesbaggrund

Forældrenes tilknytning til arbejdsmarkedet under opvæksten

Uddannelsesunderstøttende netværk, herunder omgangskredsens uddannelsesbaggrund og holdning til uddannelse

Boligsituation og afstand til uddannelsesstilbud

Økonomisk situation

Negative livsbegivenheder (fx forældres død)

Familiemæssige problemer

Faglighed

Præstationer og holdninger fra grundskolen

Frafald fra tidligere påbegyndte uddannelser

Organisationsarbejde, frivilligt arbejde mv.

Helbred

Psykiske problemer

Misbrug

Søvn, kost og motion

Visitationsproces

Visitationen af unge er en ny måde at arbejde med vurdering af de unges kompetencer og ressourcer på i kommunerne. Den nye visitation adskiller sig fra den tidligere matchkategorisering. Den tidligere matchkategorisering foregik ved den første samtale og var en umiddelbar vurdering af borgerens ressourcer og udfordringer i forhold til at kunne komme i job. I den nye visitation skal vurderingen være en længere og løbende proces, hvor borgerens ressourcer og behov allerede fra uge 1 og 3 måneder frem afklares, og der samtidigt arbejdes aktivt med borgerens udvikling.

Første møde med den unge inden for 7 dage

Indenfor de første 7 dage efter henvendelsen til kommunen skal alle unge under 30 år uden en erhvervskompetencegivende uddannelse have en samtale. Her skal kommunen påbegynde visitationen og med udgangspunkt i den unges ressourcer og udfordringer drøfte vejen til uddannelse med den unge, og arbejdet med uddannelsespålægget igangsættes.

Forud for samtalen skal den unge have forberedt sig ved at overveje uddannelsesønsker, -mål og -muligheder. Dette skal den unge oplyses om i forbindelse med tilmelding på Jobnet eller ved henvendelsen til kommunen.

Ved denne første samtale kan personer, der vurderes ikke at have barrierer i forhold til uddannelse, og derfor ikke har behov for særlig støtte og indsats for at påbegynde en uddannelse, som de kan gennemføre, visiteres åbenlyst uddannelsesparate. Disse personer skal med det samme have et uddannelsespålæg og det skal gøres klart for de unge, at de i videst muligt omfang skal forsørge sig selv frem til uddannelsesstart. Dette indebærer:

- 1) De skal tilmeldes som jobsøgende og skal have et CV
- 2) De kan få hjælp til jobsøgning, hvis der er behov herfor
- 3) Hvis de ikke kan forsørge sig selv, skal de arbejde for deres ydelse frem til uddannelsesstart.

Ligeledes kan kommunen - i helt særlige tilfælde - ved den første samtale vurdere, at den unge har så svære sociale og/eller helbredsmæssige udfordringer, at personen uden tvivl er aktivitetsparat.

Alle personer, der ved den første samtale ikke vurderes åbenlyst uddannelsesparat eller aktivitetsparat, skal mødes som uddannelsesparate og gennemgå en grundige visitation. For disse unge skal den første samtale dermed resultere i at,

- Uddannelsespålæggets trin 1 igangsættes, dvs. at den unge pålægges at overveje relevante uddannelsesmuligheder
- Der iværksættes konkrete aktiviteter for den unge, der understøtter den unges arbejde med uddannelsespålægget og som ligeledes kan bidrage til at afdække den unges ressourcer og behov, fx:
 - Brobygningsforløb
 - Vejledning og opkvalificering af faglig eller social art
 - Snusepraktik på uddannelser
 - Virksomhedspraktik

- Der planlægges en læse-, skrive- og regnetest, hvis den unge ikke har gennemført uddannelse ud over grundskolen

Grundig afdækning af den unges ressourcer og udfordringer inden for tre måneder

Den grundigere visitation indebærer, at de unge skal have to yderligere samtaler indenfor tre kalendermåneder fra første henvendelse til kommunen om hjælp.

Samtalerne suppleres med en aktiv indsats samt læse-, skrive- og regnetest og -undervisning, hvis testen viser et behov herfor. Formålet er grundigt at afdække ressourcer og udfordringer i forhold til uddannelse for at kunne planlægge den rette indsats, således at den unge støttes og hjælpes til at overkomme barrierer på vejen hen imod uddannelse.

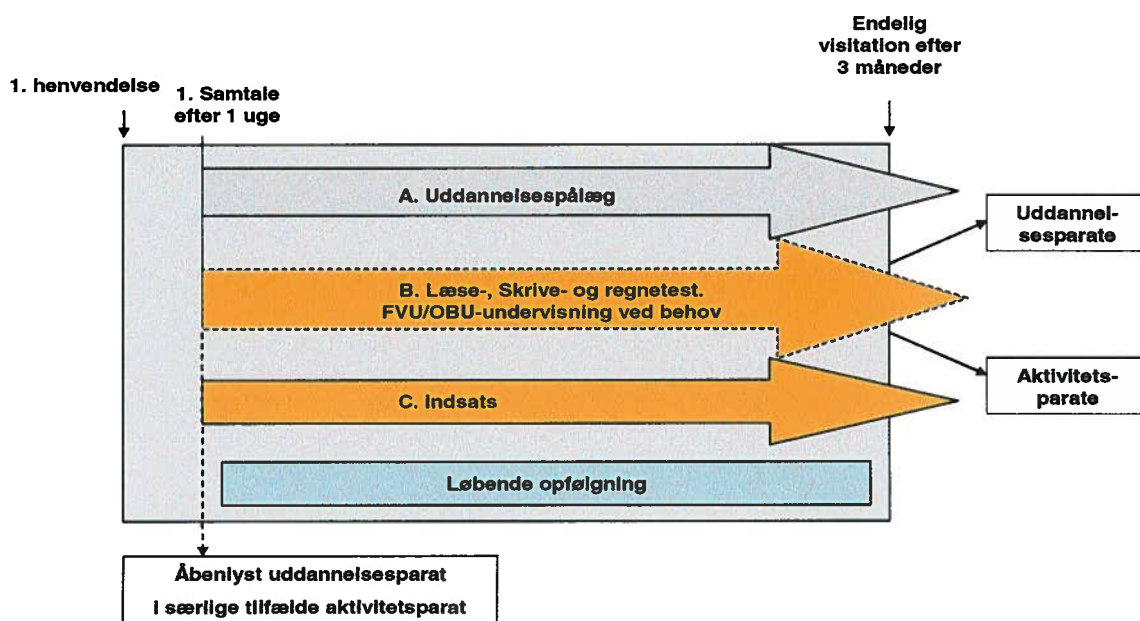
Samtalerne tilrettelægges, så de bedst muligt følger op på og understøtter den igangsatte indsats og progressionen i uddannelsespålægget.

Efter tre kalendermåneder fra den første henvendelse om hjælp til kommunen skal den unge visiteres endeligt som uddannelses- eller aktivitetsparat.

Hvis den unge på baggrund af den igangsatte indsats (herunder læse-, skrive- og regnetest og evt. undervisning samt de gennemførte samtaler) vurderes med den rette indsats at kunne påbegynde en uddannelse inden for ca. 1 år og gennemføre denne på ordinære vilkår, er vedkommende uddannelsesparat. Der henvises i øvrigt til nedenstående afsnit om uddannelsesparate unge.

Hvis den unge på baggrund af den igangsatte indsats og samtaler vurderes at have problemer af faglig, social og/eller helbredsmæssig karakter, der betyder, at vedkommende har behov for støtte og hjælp i længere tid end ca. 1 år, inden de kan påbegynde en uddannelse, er den unge aktivitetsparat.

Oversigt over visitationsprocessen

Uddannelsesparate unge

Uddannelsesparate unge er unge, der, på baggrund af ovenstående grundige afdækning af den unges ressourcer og udfordringer, vurderes at kunne påbegynde en uddannelse indenfor ca. et år og gennemføre denne uddannelse på ordinære vilkår.

Sigtet er at møde unge med troen på, at de indenfor en overskuelig tidshorison vil kunne blive i stand til at påbegynde og gennemføre en uddannelse på ordinære vilkår - og samtidig give kommunerne mulighed for og tid til at arbejde med de unge og dermed ruste den unge bedst muligt til at kunne gennemføre uddannelsen.

Intentionen er uddannelsesparate unge er på uddannelseshjælp kortest mulig tid. De skal have den nødvendige hjælp og støtte til at overkomme eventuelle barrierer på vej mod ordinær uddannelse, og herefter understøttes i overgangen til uddannelse.

Vurderes det, at en ung vil kunne overvinde eventuelle udfordringer på vej mod uddannelse indenfor en overskuelig tidshorison er det afgørende, at der hurtigst muligt iværksættes den hjælp og støtte, som unge uddannelsesparate må have behov for og som kan ruste den unge til ikke bare at påbegynde, men også gennemføre uddannelsen. Derfor er sigtet med reformen også, at unge, der visiteres som uddannelsesparate hurtigst muligt – det vil sige indenfor få uger - skal i gang med et aktivt forløb frem mod uddannelsesmålet. Uddannelsesparate unge skal derfor på kort sigt være i stand til at deltage aktivt i en indsats rettet mod uddannelse.

I forbindelse med visitationen og vurderingen af den unges uddannelsesparathed bør der således lægges vægt på, om den unge på kort sigt vil kunne:

- deltage i sociale sammenhænge og indgå i fællesskaber, fx i forbindelse med uddannelse/job
- transportere sig til og fra uddannelsesrettede aktiviteter
- deltage i læse-, skrive- eller regnekurser
- deltage i virksomheds- og snusepraktikker
- tage småjobs/fritidsjobs
- i princippet kunne deltage i tilbud ugens 5 dage

Unge, der på baggrund af fx deres helbredssituation på kort sigt ikke vil kunne deltage i en uddannelsesrettet indsats eller andre af ovenstående punkter, bør derfor ikke visiteres som uddannelsesparate.

Unge på barsel

Unge, der er på barsel, har ret til fravær i forhold til aktiv indsats. Derfor vil det blive præciseret i en ændring til bekendtgørelse om en aktiv beskæftigelsesindsats, at unge på barsel pr. definition er aktivitetsparate i barselsperioden. Ved endt barselsperiode overgår den unge til den visitationskategori, som vedkommende havde inden barselsperioden.

Der er tale om samme persongruppe, som ifølge § 13, stk. 7, nr. 4 i lov om en aktiv socialpolitik ikke har pligt til at udnytte deres uddannelses- eller arbejdsmuligheder ved fx at tage imod et tilbud om uddannelse eller arbejde eller aktiveringstilbud. Ved endt barselsperiode overgår den unge til den visitationskategori, som vedkommende havde inden barselsperioden.

Endelig bemærkes det, at det er del af reformen, at unge på barsel på uddannelseshjælp har ret til uddannelsesvejledning i de sidste tre måneder af barselsperioden. Det skal sikre, at den barslende har fokus på, hvad der skal ske efter barselsperioden.

Fornyet visitation

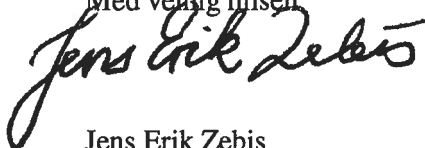
Der skal ske fornyet visitation, hvis der sker væsentlige ændringer i den unges forhold, eller hvis der fremkommer nye oplysninger, der kan have betydning for vurderingen. Det er dermed ikke et krav, at der skal ske en fornyet vurdering ved hver samtale.

Faktaboks 3: Screeningsværktøj til understøttelse af kommunernes visitation

Til understøttelse af kommunens visitation af den unge udvikles et digitalt screeningsværktøj, der frit stilles til rådighed på Jobnet. Screeningsværktøjet kan anvendes til at understøtte den faglige vurdering af borgeren forud eller under den første samtale med henblik på at forbedre mulighederne for at tilbyde den rette hjælp fra starten.

En række faktorer har betydning for den unges sandsynlighed for at gennemføre en uddannelse, hvorfor værktøjet kommer derfor til at inddrage faktorer af objektiv karakter og ligeledes vil værktøjet indeholde spørgsmål af subjektiv karakter, fx om den unges motivation og forventninger. Screeningsværktøjet forventes at kunne tages i brug på jobnet i løbet af 2014.

Med venlig hilsen

Jens Erik Zebis

Kontorchef
Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering